

Behandling om Foreningernes Reservefonds o. s. v. Det, der for mig er det væsentlige — det skal jeg gentage, og jeg vil bede ærede Medlemmer tage Hensyn dertil, naar de stemmer —, er imidlertid, at man kommer bort fra den oprindelige Tanke med Husmandskreditforeningsloven, naar man giver den en saadan Udvidelse, at den i stor Maalestok kommer meget velstaaende Folk til gode. Med disse Ord skal jeg anbefale det af mig stillede Ændringsforslag til Vedtagelse.

Ministeren for offentlige Arbejder (Thomas Larsen): I Anledning af det Ændringsforslag, som det ærede Medlem fra Herning har stillet, og som han nu udførligt har begrundet, skal jeg paa min fraværende Kollegas Vegne udtale, at Indenrigsministeren ganske kan henholde sig til sine Udtalelser ved Lovforslagets anden Behandling.

Ordføreren (J. H. Jensen): Skønt Udvalget ikke har været samlet for at tage Stilling til det Ændringsforslag, den højtærede Indenrigsminister har stillet til § 5, har der dog været saa megen Samtale mellem Udvalgets Medlemmer derom, at jeg tror mig berettiget til paa Udvalgets Vegne at udtale, at vi fuldt ud kan tiltræde det. Ændringsforslaget tilsigter at samle alle de Bestemmelser, der er vedtagne angaaende Husmandskreditforeningerne lige siden 1880, da de kom til Verden, og det er vel nærmest Udtalelser af det ærede Medlem fra Mariager (Moestrup) ved Lovforslagets 2den Behandling, der har givet Anledning til, at Spørgsmaalet er taget op. Jeg troede den Gang ikke, at disse Bestemmelser kunde være samlet saa hurtigt; det ministerielle Kontor har imidlertid for en Gangs Skyld vist sig hurtigt i Vendingen, saa at vi nu af et Bilag til Ændringsforslaget kan se, hvorledes Loven kommer til at se ud, hvis Lovforslaget med den Ændring, den højtærede Minister har foreslaaet, bliver vedtaget. Denne Ændring kan jeg kun glæde mig ved og anbefale det høje Ting at stemme for.

Det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen) har jo paa ny stillet Ændringsforslag. Jeg troede, at det ærede Medlem ikke vilde være kommet igen til tredje Behandling med sit Ændringsforslag, da det blev stemt ned ved Lovforslagets anden Behandling. Alle er nu paa det rene med, at dette Ændringsforslag gaar ud paa at gøre et Skel mellem Ejendommene paa Landet, et Skel, vi ikke hidtil har haft.

Det gaar ud paa, at Ejendomme med et lille Jordtilliggende ikke skal kunne komme med ind under denne Lov, de skal henlægges til et bestemt Laanefirma, til Grundejerkreditforeningen i Herning. Det er min Overbevisning, at det for Husmandskreditforeningerne er den mest ligegyldige Sag af Verden, om Ændringsforslaget bliver vedtaget eller ikke, det er dem komplet ligegyldigt, om de faar de faa Ejendomme, det drejer sig om, eller ej. Men Sagen er ikke ligegyldig for Laansøgerne; dem kan Ændringsforslagets Bestemmelser i mange Tilfælde paaføre en meget stor Ulempe, og vi skal give disse Mennesker lige saa stor Frihed som andre Mennesker. Vi skal ikke give en Kreditforening i Herning Monopol, fordi den er blevet oprettet i sin Tid, da det viser sig, at den godt kan bestaa foruden. Det bliver ingenlunde en Pind til dens Liggende, om vi ikke vedtager dette Ændringsforslag; som jeg oplyste ved Lovforslagets anden Behandling, er den overvejende Del af dens Laan paa langt over 12,000 Kr.

Det ærede Medlem, der kæmper som en Løve for sit Ændringsforslag, vilde gøre gældende, at det var velstillede Folk, der byggede disse Huse. Men det er langt fra Tilfældet under alle Forhold, maaske kun sjældent. Det hænder ofte, at en Mand med en lille Kapital gerne vil have en Ejendom; for at faa den nogenlunde til at forrente sig maa han da bygge til en Lejefamilie; men derved kommer Priserne temmelig højt op efter de Udgifter, der skal til nu, naar man vil bygge nogenlunde forsvareligt. Jeg skal oplyse ærede Medlemmer om, at vi i 1908 vedtog et Forslag om at sætte Vurderingssummen til 10,000 Kr., baade i Stationsbyer og paa Landet, og enten der hørte lidt eller megen Jord til Ejendommen. Skal vi hævde det samme Princip nu, maa vi nu op til 12,000 Kr. over det hele. Er der noget, der er steget, er det Bygepriserne. Jeg hævder bestemt som den, der dog er nogenlunde bygningskyndig, at den Bygning, man i 1908 kunde sætte til 10,000 Kr., nu vil koste 12,000, saa i og for sig sker der slet ingen Forhøjelse; Konjunkturerne, Bygningspriserne er gaaede op; det maa tages i Betragtning, og jeg haaber, ærede Medlemmer vil tage Hensyn dertil. Jeg skal fremdeles oplyse, at i 1908 gav Staten dem, som søgte Laan i Ejendomme uden Jordtilliggende, Ret til at faa deres Taksationsomkostninger godtgjort af Staten. Fra at nyde denne Fordel udelukkes ikke blot Ejendomme til en Taksationsværdi af mellem 10,000 og 12,000 Kr.,